

Täysistunto

Keskiviikko 1.10.2025 klo 14.00—18.59

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain ja huoneistotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta sekä positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain 22 §:n 2 momentin 12 kohdan kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 43/2025 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 12/2025 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelua. Edustaja Kaarisalo, olkaapa hyvä.

Keskustelu

18.02 **Riitta Kaarisalo sd:** Arvoisa rouva puhemies! Verohallinnon Tulorekisteriyksikön ylläpitämä positiivinen luottotietorekisteri perustettiin 1. elokuuta vuonna 2022 voimaan tulleella positiivisesta luottotietorekisteristä annetulla lailla, ja se otettiin kuluttajaluottojen osalta käyttöön viime vuoden huhtikuussa. Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettaviksi positiivisesta luottotietorekisteristä annettua lakia ja huoneistotietojärjestelmästä annettua lakia. Esityksen tarkoituksena on mahdollistaa se, että huoneistotietojärjestelmästä siirretään positiiviseen luottotietorekisteriin taloyhtiölainojen osakaskohtaisia luottovastuita koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä luonnollisen henkilön luottokelpoisuuden arviointia varten.

Toisin sanoen lakimuutosten tarkoitus on torjua ihmisten ylivelkaantumista siten, että asuntoluottoja ja asuntovakuudellisia kulutusluottoja myöntävillä tahoilla olisi paremmat mahdollisuudet huomioida taloyhtiön lainojen kautta tapahtuvaa kotitalouksien todellista velkaantumista, kun luottoa myönnetään. Tätä muutosta ei huoneistotietojärjestelmän keskeneräisyyden takia voitu toteuttaa vielä positiivisen luottotietorekisterin perustamisen yhteydessä. Tätä nyt tehtävää muutosta ja sen tavoitteita on perusteltua puoltaa.

Arvoisa puhemies! Tänä päivänä kotitalouksien veloista noin kolme neljäsosaa liittyy asumiseen, ja näistä veloista merkittävä osuus on taloyhtiölainoja. Vuoden 23 lopussa kotitalouksien maksettavana oli asuntoyhteisölainoja hallituksen esityksen mukaan noin 23 miljardia euroa. Vaikka taloyhtiölainat ovat muodollisesti asunto-osakeyhtiöiden velkaa, kotitaloudet vastaavat kuitenkin pääosin niiden takaisinmaksusta. On siis perusteltua, että luottoja myönnettäessä luotonantajalla on jäsentynyt kokonaiskuva niistä velvoitteista, jotka rasittavat ja saattavat haastaa kuluttajan todellista maksukykyä.

Arvoisa puhemies! Talousvaliokunta on omassa yksimielisessä mietinnössään esittänyt myös muutamia huomioita ja muutoksia. Mietinnössä kiinnitetään huomiota esimerkiksi

Pöytäkirjan asiakohta PTK 88/2025 vp

siihen, että taloyhtiöiden osakaskohtaisia luottovastuita koskevat tiedot päivittyvät viiveellä luottotietorekisteriin. Tällä voi olla suurta merkitystä muun muassa silloin, kun kuluttaja hakee henkilökohtaista luottoa mutta esimerkiksi asunto-osakkeiden myynnin seurauksena poistuneet luottovastuut eivät ole vielä poistuneet vastaavasti luottotietorekisteristä. Oikeusministeriön vastineessaan esittämät muutokset ovatkin kannatettavia, sillä on todellakin niin, että lähtökohtaisesti kaikki viiveet tietojen siirtymisessä niin yksityishenkilöiden kuin esimerkiksi yritysten kannalta ovat hyvin ongelmallisia.

Hallituksen esitystä valmisteltaessa on arvioitu voimassa olevan positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain mukaisten suojatoimien riittävyttä rekisteröidyn henkilötietojen suojan ja oikeuksien turvaamiseksi. Saatujen selvitysten pohjalta talousvaliokunta esittää muutoksia, joilla kuluttajan henkilötietojen suojaa vahvistetaan ja vähennetään samalla luottotietojen ja henkilötunnusten väärinkäyttöriskiä. Pidän tätä tärkeänä lisäyksenä.

Arvoisa puhemies! Kaiken kaikkiaan tämä esitys on siis erittäin kannatettava, mutta kuten yleensä lainsäädäntötyössä, myös nyt on hyvä seurata myös tehtyjen muutosten toimituutta ja on reagoitava tarvittaessa, mikäli epäkohtia esiintyy. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Keskustelu jatkuu. — Edustaja Peltokangas.

18.06 Mauri Peltokangas ps: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Lyhyesti haluan kommentoida. Edustajalla oli erinomaisia havaintoja lainsäädännöstä. Saan itsekkin viestejä nimenomaan tämän positiivisen luottorekisterin tämänhetkisestä tilasta, ja varmaan yhteinen tahotila on meillä kaikilla lainsäätäjillä, että saadaan tämä toimimaan. Erittäin hyvät havainnot — kiitos puheenvuorostanne.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 43/2025 vp sisältyvien 1.—3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.